

Catalpa is met name bekend vanwege het grote blad. Er zijn verschillende varianten waarvan de geelbladige *C. bignonioides* 'Aurea' het meest opvalt. Tuin- en landschapsarchitect Gert-Jan Schouwenaar: 'Ook het wintersilhouet is decoratief.'

Tekst: Emiel van den Berg
Fotografie: Visions

Catalpa is een boom die al ruim twee decennia populair is. In totaal telt het geslacht elf soorten, slechts een paar zijn interessant voor de Nederlandse particuliere tuin en/of de openbare ruimte. In die particuliere tuin is met name de op stam gekweekte bolvorm *C. bungei* populair. Door jaarlijkse snoei is deze compact te houden en daardoor bruikbaar in de kleinste tuinen.

De trompetboom, zoals de Nederlandse naam van *Catalpa* luidt, behoort tot Bignoniaceae, de trompetboomfamilie. De Duitsers spreken over Trompetenbaum, de Engelsen over de bean tree, vanwege de tot 35 cm lange 'peulen'. Veel vertegenwoordigers van de Bignoniaceae groeien van nature in de tropische regionen, *Catalpa* echter in de gematigde zones van Noord-Amerika en Oost-Azië. Daar werd de boom in 1726 ontdekt en kreeg hij zijn wetenschappelijke naam die gelijk is aan de naam die de indianenstammen aldaar voor de boom gebruikten.

Campsis, de trompetklimmer, behoort eveneens tot de trompetboomfamilie. Wie naar de bloem kijkt, ziet de overeenkomsten; net als bij *Catalpa* zijn die trompetvormig. *Catalpa* bloeit veelal roomwit, *Campsis* in vurige tinten rood, oranje of geel. *Jacaranda* is een andere bekende vertegenwoordiger die hemelsblauwe bloemen heeft. Momenteel wordt druk geëxperimenteerd met selecties die (redelijk) bestand zijn tegen het Nederlandse klimaat.

LAAT UITLOPEND

Gert-Jan Schouwenaar, tuin- en landschapsarchitect bij Stoop Tuinen, is liefhebber van *Catalpa*, met name van de geelbladige *C. bignonioides* 'Aurea'. 'Aurea' groeit minder snel dan de soort en heeft een beperktere omvang. Een hoogte van 5 tot 6 meter is normaal. 'Ik gebruik de boom graag als sfeermaker in de tuin. Met

Plantnaam: *Catalpa bignonioides* 'Aurea'
Groeivorm: (meerstammige) boom
Blad: eirond, tot 25-30 cm doorsnede
Bloem: wit, juni/juli
Bijzonderheden: meerstammige solitair

GERT-JAN SCHOUWENAAR:

'Grillige vertakking past in strakke tuinen'

het grote blad zijn het echte blikvangers die de tuin een zomerse sfeer geven. Die sfeer wordt versterkt door de kleur van het grote eironde blad: bij het uitlopen richting geel, in de loop van de zomer fris lichtgroen." Opvallend is dat de gele kleur in de herfst weer de overhand neemt.

'Aurea' heeft dezelfde bloemen en vruchten als de soort. In de zomermaanden openen zich de witte klokvormige bloemen die in grote opstaande pluimen staan. In de herfst volgen dan de lange peulvormige doosvruchten die heel de winter aan de boom blijven hangen. Aandachtspunt is het laat uitlopen in het voorjaar. "Als een mooie vrouw die als laatste op een feestje komt; je bent er de hele tijd op aan het wachten, maar als de plant zich in volle glorie presenteert weet je dat ze het wachten waard was!"

MEERSTAMMIG

C. bignonioides 'Aurea' is als hoogstamboom en meerstammige heester verkrijgbaar. Die heester kan zich uiteindelijk ontwikkelen tot

meerstammige boom, afhankelijk van de snoei. Wie wil, kan jaarlijks na de winter flink knippen om zo een compacte vorm te krijgen die beduidend minder ruimte vraagt. Schouwenaar gebruikt graag meerstammig. "Door de grillige vertakking die zo'n plant heeft, vormt hij een mooi contrast binnen de strakke tuinen die ik ontwerp." Over de verkrijgbaarheid van meerstammige solitaires is hij tevreden, maar hij zoekt ze zelf altijd uit. "Zoals gezegd zijn het vaak de blikvangers in mijn tuinen en dus is de groeivorm heel belangrijk." Als alternatief is eventueel te kiezen voor de geelbladige *Gleditsia triacanthos* 'Sunburst'. "Ook een mooie groeivorm, maar deze zorgt met het kleine blad en de transparante kroon natuurlijk voor een heel andere sfeer!"

Schouwenaar zet *C. bignonioides* 'Aurea' op voedzame grond voor een goede, gezonde groei. "Bij een minder geschikte standplaats is er in de nazomer kans op meeldauw op het blad." Aandachtspunt is ook de windgevoeligheid. "Met zijn zachte hout is de boom of struik gevoelig voor harde windstoten."